

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Traducerea și permisiunea de republicare au fost oferite sub autoritatea Direcției Generale Agent Guvernamental, Ministerul Justiției al Republicii Moldova (justice.gov.md). Permisiunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

The present text and the authorisation to republish were granted under the authority of the Governmental Agent's General Department from the Ministry of Justice of the Republic of Moldova (justice.gov.md). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

La traduction et l'autorisation de republier ont été accordées sous l'autorité de la Direction générale de l'Agent gouvernemental du Ministère de la Justice de la République de Moldova (justice.gov.md). L'autorisation de republier cette traduction a été accordée dans le seul but de son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

SECȚIA A PATRA

CAUZA PANOV c. MOLDOVEI

(Cererea nr. 37811/04)

HOTĂRÎRE

STRASBOURG

13 iulie 2010

DEFINITIVĂ

la 13 septembrie 2010

potrivit articolului 44 § 2 (b) din Convenție

Poate fi obiectul revizuirii editoriale, inclusiv în ce privește traducerea.

În cauza Panov c. Moldovei,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a Patra), statuînd în cameră constituită din:

Nicolas Bratza, *Președinte*,

Lech Garlicki,

Ljiljana Mijović,

David Thór Björgvinsson,

Ján Šikuta,

Päivi Hirvelä,

Mihai Poalelungi, *judcători*,

și Lawrence Early, *Grefier al Secției*,

Deliberînd în secret la 22 iunie 2010,

Pronunță prezenta hotărîre, adoptată în aceeași zi:

PROCEDURA

1. Cauza a fost inițiată printr-o cerere (nr. 37811/04) contra Republicii Moldova, depusă la 18 august 2004, adresată Curții în conformitate cu Articolul 34 din Convenția privind Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale („Convenție”) din partea cetățeanului Republicii Moldova, Dna Tatiana Panov („reclamanta”).

2. Reclamanta a fost reprezentată de către Dl I. Manole, avocat cu practică în Chișinău. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de Agentul său, dl V. Grosu.

3. Reclamanta a pretins, în special, că neexecutarea unei hotărîri judecătorești, adoptate în favoarea sa, a încălcat Articolele 6 și 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

4. Cererea a fost repartizată Secțiunii a patra Curții. La 13 septembrie 2006 Președintele Secțiunii a decis să comunice cererea Guvernului. În conformitate cu articolul 29 § 3 al Convenției, s-a decis examinarea fondului cererii concomitent cu admisibilitatea acesteia.

ÎN FAPT**I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI**

5. Reclamanta, Dna Tatiana Panov, este cetățean al Republicii Moldova, născută la 1954 și locuiește în Chișinău.

6. Începînd cu 1980 reclamanta a închiriat un apartament aflat în gestiunea Primăriei municipiului Chișinău.

7. În 1989, clădirea în care se afla apartamentul, a fost avariata și în rezultat edificiul a fost oficial declarat inadecvat pentru locuit. Prin urmare, primăria a decis să ofere tuturor locatarilor un alt spațiu locativ.

8. Între anii 1990 și 2000 reclamanta a cerut primăriei, cu numeroase ocazii, să-i ofere o altă locuință, însă fără nici un rezultat.

9. În anul 2000, la o dată nespecificată, reclamanta a formulat o acțiune civilă împotriva primăriei. La 19 februarie 2001, Judecătoria sectorului Centru a admis cererea reclamantei și a dispus acordarea unui spațiu locativ alternativ. La 27 noiembrie 2001, Curtea de Apel a menținut decizia Judecătoriei sectorului Centru și hotărîrea a devenit definitivă.

10. Deoarece hotărîrea definitivă nu a fost executată de către primărie, reclamanta a înaintat o acțiune la Judecătoria sectorului Centru, cerînd schimbarea modului de executare a hotărîrii. În special, reclamanta a solicitat de la primărie o sumă de bani în locul acordării unui spațiu locativ.

11. La 22 iulie 2003, Judecătoria sectorului Centru a satisfăcut cererea reclamantei și a dispus primăriei să-i achite prețul apartamentului în valoare de 11 000 dolari americani (USD). Cu toate acestea, nici această hotărîre nu a fost executată. La 18 august 2004, reclamanta a înaintat o cerere în instanța de judecată, contestînd neexecutarea hotărîrii din 22 iulie 2003. La 14 septembrie 2004, Judecătoria sectorului Centru a casat hotărîrea din 22 iulie 2003 în rezultatul unei cereri de revizuire înaintate de primărie și a menținut hotărîrea din 19 februarie 2001.

12. Hotărîrea din 27 noiembrie 2001 nu a fost executată pînă în prezent și reclamanta continuă să locuiască în apartamentul său vechi.

13. Potrivit Guvernului, un bloc de apartamente în care va fi localizat și apartamentul reclamantei este la moment în construcție de către Primăria municipiului Chișinău.

ÎN DREPT

14. Reclamanta s-a plîns că neexecutarea hotărîrii judecătorești definitive în favoarea sa, a încălcat drepturile sale în temeiul Articolului 6 § 1 și a Articolului 1 al Protocolului nr. 1 adițional la Convenție.

Articolul 6 § 1 al Convenției, în partea sa relevantă, prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil ... de către o instanță ... care va hotărî ... asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil”

Articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție prevede următoarele:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

I. DEMERSUL GUVERNULUI DE A RADIA CEREREA DE PE ROL, ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 37 AL CONVENȚIEI

15. La 12 octombrie 2007 Guvernul a înaintat o declarație unilaterală similară cu cea în cazul *Tahsin Acar v. Turkey* ((preliminary issue) [GC], no. 26307/95, ECHR 2003-VI) și a informat Curtea că admite să recunoască că a avut loc o încălcare a drepturilor reclamantei potrivit Articolelor 6 § 1 și 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție. În continuare, Guvernul a solicitat Curții să radieze cererea de pe rol în conformitate cu Articolul 37 din Convenție. Totodată Guvernul a subliniat că nu a reușit să ajungă la o reglementare pe cale amiabilă cu reclamanta.

Declarația prevede următoarele:

“[Guvernul]:

Recunoaște că neexecutarea hotărârii din 19 februarie 2001 a constituit o încălcare a drepturilor reclamantei în temeiul Articolului 6 § 1 și a Articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

...

Guvernul propune să nu se acorde nici o compensație cu titlu de prejudiciu material, având în vedere jurisprudența relevantă a Curții, în special hotărârea sa în cazul *Curăraru v. Moldova*, nr. 34322/02, 9 octombrie 2007, și faptul că reclamanta locuiește într-un spațiu locativ acordat de stat (chiar dacă spațiul locativ nu îndeplinește condițiile necesare, și prin urmare Guvernul și-a asumat răspunderea, prin hotărârea în cauză, să asigure reclamantei un spațiu locativ alternativ adecvat). În plus, reclamanta nu a prezentat dovezi că a suferit un prejudiciu material prin închirierea unui alt spațiu locativ în timpul perioadei de neexecutare.

În ceea ce privește prejudiciul moral, având în vedere jurisprudența Curții în cazuri similare, în special în hotărârea sa *Mizernaia v. Moldova*, nr. 31790/03, 25 septembrie 2007 și luând în considerație vârsta reclamantei, Guvernul se oferă să achite suma de 2.500 EUR, care urmează a fi achitată în termen de trei luni din data adoptării deciziei de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, de a radia cererea de pe rol.

În ceea ce privește costurile și cheltuielile, Guvernul propune să achite reclamantei 500 EUR. În plus, toate celelalte cheltuieli suportate de reclamantă în ceea ce privește prezentele proceduri în fața Curții (fax, fotocopiere, poștă) vor fi rambursate reclamantei la prezentarea bonurilor de plată.”

16. Într-o scrisoare din 26 ianuarie 2008 reclamanta a răspuns la declarația unilaterală a Guvernului. Dînsa a subliniat că suma de 11 000 USD, acordată prin hotărârea judecătorească din 22 iulie 2003, constituia valoarea de piață a unui apartament în Chișinău, la momentul respectiv. Reclamanta a susținut că, prin urmare, trebuie să i se acorde valoarea de piață curentă a unei locuințe în Chișinău cu titlu de prejudiciu material, în valoare de 35 005 EUR, suma care constituie echivalentul a 11 000 USD

(7.499 Euro) acordate prin hotărîrea din 22 iulie 2003, și o sumă suplimentară de 27.506 EUR pentru a acoperi costul real, evoluat în rezultatul inflației, al unui apartament la momentul adresării scrisorii sale. Reclamanta a solicitat, de asemenea, 10 000 EUR cu titlu de prejudiciu moral. În același timp, reclamanta nu a contestat faptul că hotărîrea din 22 iulie 2003 a fost casată.

17. Curtea face referință la principiile stabilite în jurisprudența sa (a se vedea, de exemplu, *Melnic v. Moldova*, nr. 6923/03, §§ 20-31, 14 noiembrie 2006) în ceea ce privește examinarea declarațiilor unilaterale. În special, că „în anumite circumstanțe, dacă declarația unilaterală constituie o bază suficientă pentru a ajunge la concluzia că respectarea drepturilor omului garantate de Convenție nu determină Curtea să continue examinarea cererii (articolul 37 § 1 *in fine*)”.

18. Curtea reiterează principiul enunțat în *Former King of Greece and Others v. Greece* ([MC] (satisfacție echitabilă), nr. 25701/94, § 72, 28 noiembrie 2002), potrivit căruia o hotărîre în care se constată o violare impune statului reclamat o obligație legală de a înlătura aceste încălcări și de a acorda despăgubiri pentru prejudiciul cauzat, într-un așa mod, încît să se restabilească, în măsura posibilităților, situația existentă înaintea încălcării. Același principiu a fost ulterior reiterat în una din cele mai relevante cauze împotriva Moldovei privind neexecutarea unor hotărîri judecătorești definitive (a se vedea *Prodan v. Moldova*, nr. 49806/99, § 70, ECHR 2004-III (extracte). Curtea este de părere că acest principiu se aplică, de asemenea, în cazuri cum ar fi și prezenta cauză, cînd un Guvern încearcă să obțină o decizie de radiere a cererii de rol, prin intermediul unei declarații unilaterale.

19. În lumina circumstanțelor prezentei cauze, Curtea nu este convinsă că despăgubirea oferită de Guvern va „înlătura încălcarea și va acorda despăgubiri pentru prejudiciul cauzat, într-un așa mod, încît să se restabilească, în măsura posibilităților, situația existentă înaintea încălcării”. În special, Curtea constată că, recunoscînd că a existat o încălcare a Articolelor 6 § 1 și 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție, Guvernul a propus doar despăgubiri pentru compensarea prejudiciului moral și cu titlu de costuri și cheltuieli. În ceea ce privește executarea hotărîrii din 27 noiembrie 2001, Guvernul nu a propus nici o soluție rezonabilă. Prin urmare, Curtea consideră, că respectarea drepturilor omului, astfel cum sunt definite în Convenție și protocoalele sale impune Curtea să continue examinarea cauzei (a se vedea, spre deosebire, *Akman v. Turkey* (striking out), no. 37453/97, §§ 23-24, ECHR 2001-VI).

20. Astfel, Curtea respinge demersul Guvernului de a radia cererea de pe rol în temeiul Articolului 37 al Convenției și, în consecință, va examina admisibilitatea și fondul cauzei.

II. ADMISIBILITATEA CAUZEI

21. Curtea consideră că pretențiile reclamantei ridică chestiuni care sînt suficient de serioase încît aprecierea lor depinde de examinarea fondului, și alte temeuri pentru a le declara inadmisibile nu au fost stabilite. Din aceste motive, Curtea declară plîngerile admisibile. În conformitate cu decizia sa de a aplica Articolul 29 § 3 din Convenție (a se vedea mai sus paragraful 4), Curtea va examina imediat fondul acestor plîngeri.

III. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 6 § 1 AL CONVENȚIEI ȘI A ARTICOLULUI 1 AL PROTOCOLULUI NR. 1 LA CONVENȚIE

22. Reclamanta s-a plîns că drepturile sale garantate de articolele menționate mai sus au fost încălcate ca urmare a omisiunii de a executa hotărîrea judecătorească definitivă, adoptată în favoarea ei.

23. Guvernul a fost de acord cu reclamanta.

24. Curtea a constatat încălcări ale Articolului 6 § 1 al Convenției și ale Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție în numeroase cazuri cu privire la executarea tardivă a hotărîrilor judecătorești definitive (a se vedea, printre altele precedente, *Prodan v. Moldova*, citată mai sus, și *Lupacescu and Others v. Moldova*, nr. 3417/02, 5994/02, 28365/02, 5742/03, 8693/03, 31976/03, 13681/03 și 32759/03, 21 martie 2006). Curtea a constatat, de asemenea, o încălcare a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 în *Teteriny v. Russia*, nr. 11931/03, 30 iunie 2005, în care statul nu a executat o hotărîre de dare în chirie a unei locuințe sociale în favoarea reclamantilor. Avînd în vedere asemănarea dintre aceste cazuri și cazul de față, precum și recunoașterea Guvernului, Curtea constată că neexecutarea hotărîrii din 27 noiembrie 2001 constituie o încălcare a Articolului 6 § 1 și Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

IV. APLICAREA ARTICOLULUI 41 AL CONVENȚIEI

25. Articolul 41 al Convenției prevede:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înalțelor Părți Contractante nu permite decît o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.”

A. Prejudiciul material

26. Reclamanta a pretins 35 005 EUR cu titlu de prejudiciu material, susținînd că acesta era prețul unui apartament cu două camere în Chișinău, la momentul adresării cererii sale.

27. Guvernul a contestat pretenția reclamantei și a susținut că, în conformitate cu hotărîrea din 27 noiembrie 2001, primăria era obligată doar să dea în chirie reclamantei un alt spațiu locativ, dar nu să i-l transmită cu titlu de proprietate. În plus, reclamanta nu a prezentat vreo dovadă privind prejudiciul material suportat în rezultatul neexecutării hotărîrii definitive.

28. Curtea este de acord cu opinia Guvernului că în conformitate cu hotărîrea definitivă din 27 noiembrie 2001¹, primăria a fost obligată să dea în chirie reclamantei un spațiu locativ de alternativă. Prin urmare, cererea reclamantei de a i se achita echivalentul unui apartament cu două camere nu are un temei legal și urmează a fi respinsă.

29. Curtea nu vede nici un motiv să se îndoiască de faptul că Guvernul va pune capăt încălcării constatate mai sus. În această privință, Curtea amintește că în temeiul articolului 46 al Convenției Înaltele Părți Contractante s-au angajat să se conformeze hotărîrilor definitive ale Curții în litigiile în care acestea sînt părți, executarea fiind supravegheată de către Comitetul de Miniștri. De aici rezultă, printre altele, că o hotărîre în care Curtea constată o încălcare impune statul reclamat, *inter alia*, să aleagă, sub controlul Comitetului de Miniștri, măsurile generale și/sau, dacă este cazul (măsurile) individuale pe care trebuie să le adopte în sistemul legal național, întru a pune capăt încălcării constatate de Curte și de a-i înlătura, în limita posibilităților, toate consecințele (a se vedea, prin analogie, *Scozzari and Giunta v. Italy* [GC], nr. 39221/98 și 41963/98, § 249, ECHR 2000-VIII). Prin urmare, Curtea lasă pe seama Comitetului de Miniștri sarcina să se asigure ca Guvernul Republicii Moldova, în conformitate cu obligațiile asumate în cadrul Convenției, să adopte măsurile necesare în concordanță cu concluziile Curții în prezenta hotărîre.

B. Prejudiciul moral

30. Reclamanta a solicitat suma de 10 000 EUR cu titlu de prejudiciu moral.

31. Guvernul a susținut că suma solicitată este excesivă și a afirmat că reclamanta ar putea doar pretinde la o sumă maximă de 2 000 EUR.

32. Curtea consideră că reclamanta a suferit un anumit grad de stres și frustrare în rezultatul încălcărilor constatate mai sus. Apreciind pe principii echitabile, Curtea îi acordă reclamantei 4 000 EUR cu titlu de prejudiciu moral.

C. Costuri și cheltuieli

33. Reclamanta nu a formulat vreo pretenție sub acest aspect.

¹ Nota: În versiunea engleză a hotărîrii se menționează anul „2007”. A se subînțelege anul „2001” deoarece a avut loc o eroare de dactilografie.

D. Penalități

34. Curtea consideră oportun ca penalitatea de întârziere să fie bazată pe rata limită a dobânzii Băncii Centrale Europene, căreia urmează să i se adauge trei procente.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE

1. *Respinge* demersul Guvernului de radiere a cererii de pe rol;
2. *Declară* cererea admisibilă;
3. *Hotărăște* că a avut loc o violare a Articolului 6 § 1 al Convenției;
4. *Hotărăște* că a avut loc o violare a Articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție;
5. *Hotărăște*
 - (a) că Statul reclamat trebuie să achite reclamantului în decurs de trei luni de la data la care hotărîrea va deveni definitivă în conformitate cu prevederile articolului 44 § 2 din Convenție, suma de 4 000 EUR (patru mii euro) cu titlu de prejudiciu moral care urmează a fi convertite în moneda națională a Statului reclamat la rata de schimb aplicabilă la data achitării, plus orice taxă care poate fi aplicată;
 - (b) că din momentul expirării celor trei luni menționate mai sus pînă la data executării se va achita o rată simplă a dobânzii la sumele de mai sus, egală cu rata minimă de împrumut a Băncii Centrale Europene pentru perioada de întârziere plus trei procente;
6. *Respinge* restul pretențiilor reclamantei cu privire la satisfacția echitabilă.

Întocmită în limba engleză și notificată în scris la 13 iulie 2010, potrivit Regulii 77 §§ 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Lawrence Early
Grefier

Nicolas Bratza
Președinte